

Презинтація на тему: **ЖИТТЯ ІВАНА ПАВЛА**

II

Виконали:

Хміль М.В.

Процишин Д.І.

ДИТИНСТВО

- Народився в невеличкому містечку Вадовиці в Польщі в родині Кароля та Емілії Войтилів 18 травня 1920 року народився другий син, якого назвали Кароль. Старшому сину Едмунду на той час було 14 років. Під час пологів мати попросила акушерку відчинити вікно, із-за якого долинали дзвони відправлення травневого молебну з ближнього костьолу. Так під дзвони і народився

- Родина Войтилів мешкала в невеликому будинку. В кімнатах на стінах знаходились ікони, родинні фотографії, було багато книжок. Батько Кароля — відставний поручик, мати — спокійна та приваблива жінка, займалась вихованням дітей. Вона мала слабке здоров'я: непокоїли серце, нирки. Доглядати маленького Кароля було їй важко. Та пестячи сина мати неодноразово повторювала: "Мій Льолек стане великою людиною." Кароль був здібним учнем. Завжди рухливий, любив грати у футбол. Частіше грав у захисті. Товариші прозвали Кароля "Мартин" на честь відомого на той час футболіста. В зимових розвагах надавав перевагу хокею, любив з'їжджати з високих гір на санях, лижах.

- На безтурботне дитинство Кароля насувалася хвороба матері. Про смерть матері повідомила Каролю вчителька, батько не мав відваги сповістити сина про сирітство. По смерті матері Льолек подорослішав, став мовчазним, заглибився у книжки, молитви...Дев'ятирічний хлопчик дуже гостро переживав втрату материнської любові. Пізніше в студентські роки, на згадку про смерть матері Кароль написав: "Над твоєю білою могилою, о Мати ЗГАСЛА ЛЮБОВ, молюсь з усією любов'ю сина." Пустоту від "згаслої любові" матері намагалися Каролю заповнити батько та старший брат Едмунд, який вже навчався в Кракові в медичному інституті. По приїзду додому Едмунд весь час проводив із Каролем: грали в м'яча, ходили в гори, розважались...

- Через три роки по смерті матері в житті Кароля знову сталася трагедія. Раптово, у віці 26 років, помер старший брат Едмунд. Для Кароля, то було великим потрясінням. Батько намагався полегшити стан молодшого сина. Він став для сина найближчим другом, приділяючи багато часу для особистого спілкування із сином. Старші люди у Вадовицях пам'ятали батька та сина, які разом йшли до костьолу, до школи, на прогулянки... Батько Кароля фізично розвинений та загартований намагався виховати у сина витривалість, любов до подорожей. Він запровадив щоденні прогулянки з сином за місто, у вихідні та канікули — подорожі у гори. Саме батько ввів Кароля у фантастичний світ гір: навчив розпізнавати породи птахів, дерев, звірів... Співав йому біля вогнища під власний акомпанемент гітари, грав із сином у м'яча.

- З часом вільних годин для розваг у Кароля ставало все менше. Здібний хлопчина приділяв наукам більшу частину дня. Продовжував навчання Кароль у чоловічій гімназії у Вадовицях. То була школа з власними традиціями, де викладали досвідчені педагоги. Навчання у гімназії давалось Каролю легко. Та не дивлячись на здібності, Кароль приділяв багато уваги самотійному опрацюванню навчального матеріалу. Був товариським і уважним до інших. Допомагав однокласникам у навчанні.
- Зростав Кароль у релігійній атмосфері. В його родині разом читали Святе Письмо, спільно молились, дотримувались постів. Серед ровесників Кароль відрізнявся надзвичайною побожністю. Щоденно, по дорозі до школи, заходив до костьолу. Молився також протягом дня: до та після їжі; в перервах між вивченням шкільних предметів... Всім здавалось, що Кароль одразу обере шлях священика. Батько хотів бачити сина своїм послідовником — військовим. Він вважав, що військовий може найкраще служити Батьківщині та мети гарантією доброго добуту.

- В гімназії у Кароля несподівано з'явилося захоплення театром. Аматорська театральна студія, яку започаткувала вчителька полоністики, складалась із учнів чоловічої та жіночої гімназій. Кароль Войтила — високий, стрункий, наділений чудовим голосом та надзвичайною пам'яттю, грав майже в усіх спектаклях головні ролі, іноді й по дві ролі одночасно. Відрізнявся Кароль і як декламатор.

14 травня 1938 року Кароль Войтила отримав свідоцтво про закінчення гімназії. Кароль здивував усіх, вступивши на відділ полоністики Краківського університету.

З початку навчання в університеті батько та син оселилися у родинному будинку матері в Кракові, де займали дві невеликі кімнати. Не дивлячись на відсутність жіночих рук, в домі було завжди затишно і

- Вже через два тижні від початку занять в університеті відбувся літературний вечір, в якому Кароль Войтила прийняв активну участь. Талановитий студент записався на додаткові заняття "живого слова", в театральну студію. Члени студентської театральної студії виступали з виставами. Одразу після вистави Кароль йшов додому й поринав у світ книжок: читав, писав сам...
З настанням окупації в Польщі припинилися заняття в університеті. Значно погіршилось матеріальне становище в родині. Іноді не вистачало грошей на найнеобхідніше. На труднощі Кароль нікому не скаржився. Одного морозного окупаційного дня батько Кароля захворів. Син з хвилюванням старанно опікувався ним. Та хвороба не відступала. В пошуках ліків Кароль залишив ненадовго батька, та коли повернувся додому, побачив його мертвим. Було то в лютому 1941 року. Цілу ніч Кароль ночував біля тіла батька разом із другом. Можливо, то була вирішальна ніч Кароля. Можливо, саме тоді у довгій розмові з приятелем про життя та смерть, у Кароля народилася думка про священство.

- Та перш ніж щось змінити в житті, необхідно було якось вижити. Кароль у 21 рік залишився у світі зовсім один. Родина приятеля запропонувала Каролю пожити з ними. Дякуючи домашній атмосфері Каролю вдалося пережити найтяжчі часи після смерті батька. Позбавлені можливості навчатись за часів окупації та, намагаючись чимось допомогти родині, Кароль і його друг Юліуш влаштувались на роботу в кар'єр. Була то важка та виснажлива праця. Після двох років тяжкої роботи в кар'єрі юнакам пощастило перейти на фабрику по очищенню води. То була трохи легша робота. За роботу чоловіки отримували так необхідний на той час пайок: крупу, борошно, горох...

Досвід тяжкої праці, як підкреслював пізніше Кароль, допомогли розуміти життя і турботи робітників, і знаходити з ними спільну мову в спілкуванні. Той юнацький досвід допоміг цілком зрозуміти цінність

- Всі відзначали особливий акторський дар Кароля, радили пов'язати життя із театром. Та несподівано для всіх на одній із репетицій Кароль повідомив, що залишає репетиції і приступає до вивчення теології. Для всіх то було великим здивуванням. Останній виступ Кароля на сцені відбувся у грудні 1943 року. Не припиняючи фізичної праці, Кароль вступив до підпільно працюючої духовної семінарії в Кракові. Одночасно в конспіраційних умовах навчався на відділенні теології Краківського університету.

- У Кракові продовжували господарювати німці. В день "чорної неділі", коли німці заарештували понад семи тисяч жителів, Каролю все ж вдалося уникнути арешту. Занепокоєний архієпископ Кракова запропонував семінаристам жити в домі єпископа. Кароль мусив лишити роботу на фабриці й переховуватись від арешту.

По закінченні часів окупації семінаристи вийшли з підпілля, відремонтували будинок і розпочалося відкрите семінарське навчання.

- Відновились заняття в університеті. Кароль закінчує третій та четвертий курси факультету теології. В цей час зацікавився поглибленим вивченням життя святого Івана від Христа. Самостійно почав вивчати іспанську мову, щоб в оригіналі читати теологічні поетичні твори. Пише власну поезію та друкує її під псевдонімом. Як завжди Кароль отримує найвищі оцінки. Товариші, жартуючи, написали на дверях його кімнати: "Кароль Войтила — майбутній святий". По закінченню навчання Кароль півтора роки працює асистентом на кафедрі теології в семінарії.

Дізнавшись, що відновилась діяльність монастиря кармелітів, Кароль звернувся з проханням прийняти його до ордену. Та настоятель монастиря запропонував Каролі узгодити це питання з архієпископом Сапехою.

- В листопаді 1946 року Кароля Войтилу архієпископ особисто висвятив на священника. Невдовзі Кароль Войтила їде на навчання до Риму. В Римі разом із Каролем навчалися студенти з усього світу. Це дало Каролю можливість поглиблювати вивчення іноземних мов. Колегам Кароль подобався своєю фізичною досконалістю, інтелігентністю, вмінням добре грати в волейбол та великою безпосередністю та сердечністю. В одному з паломництв під час навчання у Римі Кароль мав змогу зустрітися з отцем Піо, капуцином-стигматиком. очевидці згадують, що отець Піо, схилившись над Каролем, тихо промовив, що його біла сутана буде залита кров'ю (мабуть, то були пророчі слова про замах на Папу). Під час римських канікул Кароль працює в парафіях польських емігрантів у Франції.

- Як і завжди, навчальна програма в Римі у Кароля була дуже насиченою. Він багато читає, приділяє увагу написанню власних праць. Його докторська праця з питань віровчення святого Іоана від Христа містила понад 280 сторінок. При захисті в Римі отримала найвищу оцінку. Та титула доктора, по закінченню навчання в Римі Кароль не отримав, бо не мав коштів для друкування праці.

Повернувшись з Риму до Кракова, священник Войтила знов звертається до архієпископа Сапехи про дозвіл на вступ до ордену. Знову Каролю відмовляють. Архієпископ згадував, що тільки двічі в житті відмовив такому проханню. Церкві потрібні були священники. Він, мабуть, передчував, що Кароль потрібен всій Церкві.

- По закінченню навчання в Римі Кароль Войтила отримав призначення в Неговиці, село за 50 км від Кракова. Мешкало там приблизно 200 жителів в убогих хатинах. Ні водопроводу, ні електрики в селі не було. Це найстаріша парафія заснована в Польщі в 1049 р. До парафії входило 13 навколишніх сіл. Знайомі говорили, що Кароля відправили на "заслання" подалі від культурного та інтелегентного життя.
- Передбачали, що на цьому наукова діяльність Войтили буде закінчена. Та у архієпископа були свої бачення щодо діяльності молодого, талановитого священика. Він вважав, що найбільше досвідчення священик отримає тільки в труднощах повсякденної душпастирської праці. За сім місяців служіння в Неговицях Кароль Войтила охрестив 48 дітей, справив 13 шлюбів.

- В березні 1949 року Кароля переводять на роботу до Кракова у костьол святого Флоріана. Тут йому довелося опікуватися молоддю, яка навчалась в інститутах. Дуже швидко Кароль знайшов з ними спільну мову. Встановив з молоддю особисті контакти, притягуючи до себе власною молодістю, тактовністю, а особливо не властивим для багатьох ксьондзів, почуттям гумору. Щедрий на слово він вміє слухати кожного, тому молодь довіряла йому свої таємниці, переживання, труднощі. Кароль проводить катехези, організовує дискусії на різні теми, відвідує студентів у гуртожитках і на приватних квартирах, організовує відвідування театру, кіно. Його адвентові реколекції проходили в непорушній тиші в переповненому молоддю костьолі. Григоріанський хор, яким керував Кароль, користувався великою популярністю. Кароль Войтила об'єднав душпастирську діяльність із вихованням літературної та філософської творчості молоді. Досвідченням праці тих часів через піввіку на питання: "Чи можна надіятись на молодих?" була така відповідь Папи: "Молоді шукають відповідь на підставові питання... Шукають не тільки сенсу життя, але й конкретного проекту, біля якого те своє життя почати будувати. То є найістотніша риса молоді." Молодий ксьондз побачив, що лише душпастирської роботи не достатньо для спілкування з молоддю. Зробив висновок, що молодь потребує роботи з нею за стінами костьолу. Войтила організовує тривалі мандрівки в гори, на озера, проводить репетиції вистав, організовує творчі дискусії.

- В липні 1951 року в віці 85 років помирає найкращий вчитель Войтили, улюблений Краківський кардинал Адам Стефан Сапеха. Його наступником став єпископ Євгеній Базяк. Перед смертю Сапеха доручив своєму наступнику опікуватись талановитим ксьондзом Войтилою. Згідно волі померлого кардинала, єпископ Базяк надав Каролю можливість повністю присвятити час для наукової діяльності. Молодий ксьондз не хотів втрачати відносини з прихожанами, отож, на його прохання єпископ дозволив проводити один раз службу і продовжувати роботу з молоддю костьолу св. Флоріана. Проте надалі Кароль будь-яку працю, не пов'язану з науковою, повинен був узгоджувати з єпископом. Ці два роки виявились для наукової діяльності Кароля дуже плідними

- По збігу часу, відведеному на наукову діяльність, Кароль повертається по давніх обов'язків душпастиря, організації роботи з молоддю та викладацької діяльності в університеті на факультеті теології. Коли у 1954 році влади закрили факультет теології в Краківському університеті, Кароль продовжив викладацьку діяльність у духовних семінаріях в Катовиці, Ченстохові, Кракові. У серпні 1958 року Кароль зі студентами перебував на озерах в Мазурах. На урочистостях у вересні 1958 року з приводу призначення єпископом Кароль Войтила оголосив своїм девізом: "Totus Tuus" (Увесь Твій). Цим він показав своє повне віддання служінню Богу.

- Восени 1962 року єпископ Кароль Войтила виїжджає з іншими єпископами Польщі для участі у II Ватиканському Соборі. Кароль, один з наймолодших єпископів учасників II Ватиканського Собору у грудні 1963 року по приїзду до Кракова по перерві між роботою Собору єпископ Войтила знову зіткнувся в протесті з владами. В робітничому поселенні Польщі у Новій Хутці влади зволікали з дозволом на будівництво костьолу. Єпископ Кароль особисто поїхав до парафії відправляти Різдвяну службу.

- 30 грудня 1963 року Папа Павло VI призначив єпископа Войтилу архієпископом Краківської дієцезії про призначення архієпископом відбулось в січні 1964 року. В липні 1967 року у віці 47 років Кароль Войтила отримав кардинальський титул. У 1971 році під час Синоду єпископів по впровадженню у життя постанов II Собору кардинал Войтила активно виступав за збереження целібату католицького духовенства. У 1967 році Павел VI запрошує кардинала Войтилу для проведення Пасхальних реколекцій в Апостольській столиці.

- Кардинал активно працює у своєму мініпапстві — краківській дієцезії (329 парафій). Ранок Кароля Войтили розпочинався рано, о 5.30 він уже був в каплиці. Кардинальські привілеї не змінили Кароля. Він залишався уважним до інших, невибагливим до своїх потреб.

В одній з кардинальських подорожей по світу Кароль Войтила отримує повідомлення про смерть Папи Римського Павла VI. Сповнений смутку Кароль повертається до Риму для прощання з Папою, який для Кароля був добрим вчителем та другом.

Після похорон Павла VI був обраний Папою Іван Павло I, який раптово помер на 33 день свого понтифікату.

- Кардинали зібралися на конклав, щоб обрати нового наступника Петра — Папу Римського. Вибори проходили впродовж трьох днів. Жоден із запропонованих кандидатів не міг дістати необхідної кількості голосів. Лише 16 жовтня 1978 року над Сікстинською каплицею з'явився білий дим, це свідчило про обрання Папи Римського. Ним став польський кардинал, Кароль Войтила. "Відкрийте двері Христу! Не бійтесь", - це були перші слова, з якими новий понтифік звернувся до присутніх на площі перед собором Святого Петра.

-

264 папа

- Кардинали зібралися на конклав, щоб обрати нового наступника Петра — Папу Римського. Вибори проходили впродовж трьох днів. Жоден із запропонованих кандидатів не міг дістати необхідної кількості голосів. Лише 16 жовтня 1978 року над Сікстинською каплицею з'явився білий дим, це свідчило про обрання Папи Римського. Ним став польський кардинал, Кароль Войтила. "Відкрийте двері Христу! Не бійтесь", - це були перші слова, з якими новий понтифік звернувся до присутніх на площі перед собором Святого Петра.

- Усі свої зусилля Святіший Отець спрямував на втілення заповіді Христа: "Ідіть і зробіть учнями всі народи: хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа" (Мт. 28, 19). Ще на початку свого понтифікату Іван Павло II сказав: "Настав час, аби римські єпископи — Папи - стали не тільки наступниками, але й послідовниками святого Петра, який, як відомо, ніколи не сидів спокійно, а весь час перебував у дорозі". Новий Папа зламав усі стереотипи: він займається не тільки суто церковними справами, а відкриває Католицьку Церкву для діалогу зі всіма людьми доброї волі. Папа зустрічається з керівниками православних і протестантських Церков, з юдеями та мусульманами, віруючими й невіруючими.

- Папа пише пастирські листи, енцикліки, працює над новою редакцією католицького катехізису, здійснює місіонерські подорожі... Іван Павло II побував з візитом більше, ніж у 200 країнах п'яти континентів. Загальна відстань його подорожей становить понад 1000000 кілометрів. Подумати тільки: Папа зміг обігнути земну кулю більше 25 разів !!!
- Кардинал Кароль Войтила брав активну участь у чотирьох сесіях Другого Ватиканського Собору, скликаного Папою Іваном ХХІІІ, будучи одним з наймолодших його учасників. Сам же Папа, за час свого понтифікату, скликав 15 синодів єпископів, очолював 9 консисторій і підніс до гідності кардинала 231 духовних осіб. Керував шістьма пленарними засіданнями Колегії кардиналів

- Під час своєї першої поїздки в США в 1979 р., став першим Папою, який відвідав Білий дім, де зустрівся з президентом Джиммі Картером.
- Іван Павло II багато працює. Його робочий день триває 17 годин. Папа проводить аудієнції, канонізує та беатифікує, звершує Богослужіння, зустрічається з вірними: єпископами, священиками, молоддю, сім'ями... Але напружену працю перервала трагедія — 13 травня 1981 року на площі св. Петра в Римі на Папу здійснено замах: Алі Аджа стріляв у Святішого Отця. Весь світ переживав і молився — поранення було досить небезпечне, але після важкої операції Іван Павло II одужав. "Це було чудо, — сказав Папа, — і я знаю, кому я повинен бути вдячним. Одна рука тримала пістолет, але керувала кулею інша". Після лікарні Папа зустрівся у в'язниці з Алі Аджею і простив йому.

- Проїшовши довгий курс реабілітації, Іван Павло II і далі інтенсивно працює. Він веде діалог там, де тривають воєнні конфлікти (Балкани, Близній Схід, Перська затока), зустрічається з хворими, допомагає країнам, які потерпають від голоду та стихійних лих.
- У 1982 році, вперше за 450 років з моменту відділення англіканської церкви від римокатолицької, Папа Римський здійснив спільне богослужіння з архієпископом Кентерберійським.
- 11 грудня 1983 Іван Павло II став першим Понтифіком, який відвідав лютеранську церкву.
- Іван Павло II охоче зустрічався з молоддю, присвячував їй багато уваги. Він ввів традицію Всесвітніх Днів Молоді, які з 1984 р. кожні 3 роки збирають мільйони молодих людей в одному з міст світу.

- У квітні 1986 року Папа вперше з апостольських часів переступив поріг синагоги, де, сидячи поруч з верховним рабином Риму, вимовив фразу, що стала одним з найбільш цитованих його висловлювань : «Ви - наші любі брати і, можна сказати, наші старші брати». Через багато років, в 2000 році, Папа відвідав Єрусалим і молився біля Стіни плачу, святині юдаїзму, а також побував у меморіалі Яд ва-Шем.
- У жовтні 1986 року в італійському місті Ассізі відбулася перша міжрелігійна зустріч і Всесвітній день молитви за мир, коли на запрошення Понтифіка обговорити проблеми міжконфесійних відносин відгукнулися 47 делегацій від різних християнських конфесій, а також представники 13 інших релігій.

- 1 грудня 1989 Папа вперше прийняв у Ватикані радянського лідера - ним став Михайло Горбачов. Зустріч стала переломним моментом в дипломатичних контактах між СРСР і Ватиканом і в процесі відродження католицької церкви в СРСР. 15 березня 1990 між Ватиканом і СРСР були встановлені офіційні відносини, що мають дипломатичний статус. Вже в квітні 1991 року був підписаний офіційний документ про відновлення структур Католицької церкви в Росії, Білорусії та Казахстані. У 1992 р. Папа затвердив і оприлюднив Катехизм Католицької Церкви, в якому простою і зрозумілою мовою викладено католицьке віровчення. Робота над ним почалася за рішенням надзвичайного Синоду єпископів, що відбувся в 1985 р з нагоди 25-річчя закінчення II Ватиканського Собору. До теперішнього часу Катехизм переведений більш ніж на п'ятдесят мов.

- У 1994 році американський часопис "Time" оголосив Папу людиною року. Тоді ж відомий Італійський журналіст Вітторіо Мессорі видає книгу про Івана Павла II "Переступити поріг надії", яка перевидавалася великими тиражами різними мовами світу, в тому числі й українською. Незважаючи на хвороби і свій похилий вік (Папі вже виповнився 84 рік), він невтомно трудиться на ниві Господній і сіє слово Боже у людських серцях.
- Після падіння комунізму Папа відвідує постсоціалістичні держави Східної Європи, в тому числі й колишні республіки Радянського Союзу: Литву, Латвію, Естонію, нещодавно — Грузію.
- У травні 1999 року почалася папська поїздка до Румунії. Іван Павло II став першим Папою, який відвідав православну країну.
- 12 березня 2000 - Понтифік здійснює обряд Mea Culpa - покаяння за гріхи синів церкви (скоєні католиками в ході історії), запевняючи, що Церква, зі свого боку, прощає образи, заподіяні їй іншими.

- У травні 2001 року Іван Павло II відвідав Грецію. Це був перший візит глави римо-католицької церкви в Грецію з 1054 року, коли стався розкол християнської церкви на католицьку і православну.
- І ось віруючі нашої Батьківщини теж дочекалися достойного гостя, про приїзд якого так давно просили Господа Бога: 23 — 27 червня 2001 року Іван Павло II відвідав з візитом Україну. Він прийшов не для того, щоб правити — він прийшов служити, не наказувати — а молитися, не вивищувати себе — а обнадіювати інших. Він прагне всім людям, незалежно від мови, народності та віросповідання, нагадати про духовні цінності, від яких залежить розквіт і добробут суспільства.
- При всій відкритості Понтифіка сучасному світу і оновленню Церкви, Папа залишається безкомпромісним захисником традиційних християнських цінностей, засуджуючи дошлюбні і позашлюбні зв'язки, контроль над народжуваністю, розлучення, гомосексуалізм і аборти

- У травні 2001 року Іван Павло II здійснюючи поїздку до Сирії, молився про мир в Дамаску і став першим Папою, який відвідав мечеть. Раніше, в серпні 1985 року, на запрошення короля Хасана II Папа виступив в Марокко перед п'ятидесятитисячною аудиторією молодих мусульман. Він говорив про нерозуміння і ворожнечі, які існували раніше у відносинах християн і мусульман, і закликав до встановлення «миру і єдності між людьми і народами, які становлять на Землі єдине співтовариство».
- 16 жовтня 2002, в Апостольському посланні Вервиця Діви Марії (Rosarium Virginis Mariae), Іван Павло II включив у Святу Вервицю нову її частину: світлі таємниці, пов'язані з громадським життям Христа - від Його Хрещення в Йордані до

- Іван Павло II є автором 14 енциклік, 15 апостольських звернень, 11 апостольських конституцій, 45 апостольських послань і п'яти книг, остання з яких - «Пам'ять і ідентичність» - вийшла в світ напередодні його госпіталізації 23 лютого 2005. Найпопулярніша його книга - «Переступити поріг надії» - розійшлася тиражем в 20 млн екземплярів. На вірші Папи виконуються пісні, а в театрах йдуть постановки його п'єс.
- Святіший Отець провів 147 беатифікаційних церемоній, на яких 1338 осіб проголосив блаженними, а також 51 церемонію канонізації з проголошенням 482 святих (це більше, ніж усі його попередники після XVI століття). Серед них багато жили вже в XX столітті (Падре Піо, Максиміліан Кольбе, Фаустина Ковальська, Едіт Штайн, Хосемарія Ескрива, Мати Тереза Калькутська та інші).

- За 27 років понтифікату здійснив 146 апостольські візити на території Італії. В якості єпископа Риму він відвідав 317 з 333 римських парафій. Здійснив 104 закордонних апостольських подорожі, відвідавши 129 країн (не враховуючи повторних відвідувань: Польща - 9 разів, Франція - 8, США - 7, Мексика та Іспанія - 5). Загалом, проїхавши понад 1167000 км. Нездійсненої мрією Івана Павла II залишилася поїздка до Росії. Жоден з Пап раніше не зустрівся зі стількома людьми під час загальних аудієнцій по середах - майже 18 млн. паломників, не рахуючи особистих аудієнцій і релігійних церемоній. Тільки протягом Ювілейного 2000-го Року він зустрівся з 8 млн вірних

- До цього можна додати мільйони вірних, з якими Папа зустрічався під час своїх паломництв по всьому світу. Як глава держави Ватикан він здійснив 38 офіційних візити в інші країни, дав 738 аудієнцій для глав держав і 246 аудієнцій для прем'єрів. Понтифікат Івана Павла II тривав 27 років, ставши одним з найтриваліших в історії Католицької Церкви. За тривалістю він поступається тільки Апостолу Петру і Папі Пію IX (1846-1878).
- Прощання з Папою Іваном Павлом II і його похорон стали наймасовішою церемоніальною подією в історії людства.

- 300 тисяч чоловік були присутні на траурній літургії, 4 млн паломників проводжалили понтифіка більше мільйона склали поляки); більше мільярда віруючих, що належать до різних християнських конфесій і які сповідують різні релігії, молилися за упокій його душі; 2 млрд глядачів стежили за церемонією в прямому ефірі. На похорон з'їхалися понад 100 глав держав та урядів - 11 монархів, 70 президентів і прем'єр-міністрів, кілька керівників міжнародних організацій, в тому числі Генеральний секретар ООН Кофі Аннан. І ще близько двох тисяч членів різних делегацій - всього з 176 країн. з життя земного в життя вічне (з них

У кожної людини є
одне крило і щоб
полетіти в рай
потрібно об'єднатися

ІВАН ПАВЛО

II